

Nota rosyjska do Polski.

Rząd Z. S. S. R. z zadowoleniem przyjął do wiadomości słuszne stanowisko rządu polskiego w sprawie zabójstwa posła Wojkowskiego, ale równocześnie nalega na ostry kurs w stosunku do emigrantów rosyjskich w Polsce.

Warszawa, 12 czerwca.

Wczoraj, dnia 11 czerwca, późnym wieczorem, posłowi Rzplitej w Moskwie, Patkow, doręczona została następująca nota rządu sowieckiego:

„Moskwa, 11 czerwca 1927 r. Panie ministrze. Potwierdzając odbiór Pańskiej noty z dnia 9 czerwca, mam zaszczyt prosić pana o podanie do wiadomości pańskiego rządu, co następuje:

Rząd związkowy z zadowoleniem przyjmuje do wiadomości wyraży żalu Rządu Polskiego z powodu zabójstwa w Warszawie pełnomocnego przedstawiciela Z.S.R.R. Wojkowskiego. Ze specjalnym zadowoleniem rząd związkowy przyjmuje do wiadomości oświadczenie, o oburzeniu i katarycznym osądzeniu, które ten zbrodniczy akt wywołał zarówno ze strony rządu polskiego, jak również ze strony polskiej opinii publicznej. Podkreślając również z zadowoleniem oświadczenie rządu polskiego o gotowości udzielenia odszkodowania rodzinie Wojkowskiego i rozpatrując to oświadczenie jako przejaw dobrej woli i jako akt, wynikający z okoliczności sprawy i odpowiadający międzynarodowym zwyczajom w podobnych wypadkach, — rząd związkowy przyjmuje do wiadomości oświadczenie rządu polskiego, tem niemniej nie widzi możliwości faktycznego zrealizowania tej propozycji, uważając zabezpieczenie rodziny swego zmarłego na stanowisku przedstawiciela za obowiązek samego państwa sowieckiego.

Rząd związkowy nie może jednak zgodzić się z oceną, którą rząd polski nadał wypadkom z dnia 7 czerwca w pańskiej ostatniej nocy, i zmuszony jest dzielić jeszcze w wyższym stopniu, aniżeli w chwili wysłania mojej noty z dnia 7 czerwca, rozpatrywać zabójstwo swego przedstawiciela w Warszawie nie jako indywidualny czyn szaleńca, a jako jeden z przejawów systematycznej i planowej walki ze związkiem sowieckim ze strony ciemnych sił światowej reakcji i przeciwników pokoju.

Rozpętane siły.

Wypadki, wyliczone w mojej nocy z dnia 7 czerwca, i zwłaszcza planowo przygotowane zerwanie stosunków dyplomatycznych z Z.S.R.R. ze strony obecnego rządu W. Brytanii, rozpętały te ciemne siły, zwłaszcza kontrrewolucyjne i terrorystyczne organizacje rosyjskich emigrantów, którzy spekulują na naprężonej sytuacji międzynarodowej, czyniąc największe wysiłki, aby doprowadzić do wojny, prowokując konflikt między ZSRR i innymi państwami i wtargnąć ich narody w krwawą rzeź — w fałszywej nadziei odbudowania tą drogą carskiego imperialistycznego regime'u i odzyskania tych przywilejów, które zostały utracone jako rezultat rewolucji.

Przestępstwo z dnia 7 czerwca ma przeto nierównie większe znaczenie, aniżeli indywidualny, izolowany akt i jako taki przedstawia sobą groźbę dla pokojowych normalnych stosunków między obydwojoma państwami, stosunków, nad unormowaniem i rozwojem których

systematycznie pracował rząd związkowy, i w szczególności zmarły jego przedstawiciel w Warszawie, Wojkow, jak to sprawiedliwie podkreśla rząd polski w nocy pańskiej z 9 czerwca.

Rząd związkowy przyjmuje z zadowoleniem przyznanie przez rząd polski faktu poprawy stosunków między obydwojoma państwami i ze swej strony uważa wzajemne dążenie do unormowania rozwoju dobrych sąsiedzkich stosunków za bardzo ważny czynnik pokoju ogólnego, zwłaszcza w naprężonej sytuacji międzynarodowej ostatnich czasów, które wynikały wbrew przejawianej i niejednokrotnie udokumentowanej pokojowości związku sowieckiego.

„Organizacje terrorystyczne“.

Z tem większym żalem rząd związkowy zmuszony jest jednak zaznaczyć, że rząd polski do tej pory nie zwracał należytej uwagi na tę przeszkodę, która dla pomyślnego rozwoju stosunków między obydwojoma krajami stanowiła tolerancja, wykazywana przez władze polskie w stosunku do rozmaitego rodzaju organizacji terrorystycznych, działających przeciwko rządowi związkowemu na terytorium Rzplitej Polskiej.

Rząd związkowy nie może zgodzić się z pańskim oświadczeniem, Panie Ministrze, że rząd polski zawsze przeciwdziałał i nie dopuszczał na terytorium polskim jakiegokolwiek bądź planowej akcji, skierowanej przeciwko związkowi sowieckiemu. W posiadaniu rządu związkowego znajduje się obfity materiał, ilustrujący tolerancję, a w poszczególnych wypadkach wprost pomoc, okazaną przez władze polskie organizacjom i osobom, prowadzącym planową lub nieplanową aktywną walkę z rządem związkowym drogą organizowania terroru lub napadów bandyckich na terytorium Z.S.R.R. — W najbliższym czasie NKIP. pozwoli sobie przedstawić panu pewien materiał w tej mierze.

Polak, czy Rosjanin.

W pańskiej nocy, Panie Ministrze, podkreślona jest ta okoliczność, że faktyczny zabójca pełnomocnego przedstawiciela Z.S.R.R. w Warszawie jest osobą nie-polskiej narodowości. Równocześnie zostało ustalone, że zabójca jest polskim obywatelem, synem znanego działacza kontrrewolucyjnego, któremu obywatelstwo polskie zostało udzielone po wyjeździe jego z Z.S.R.R. Udzielenie obywatelstwa polskiego takim elementom, niewątpliwie ułatwiające ich działalność przeciwko Z.S.R.R., obarcza rząd polski dodatkową odpowiedzialnością za tę działalność. Niestety wypadek ten nie jest jedyny. Specjalnie jaskrawy jest wypadek ze znanym kontrrewolucyjnym działaczem, Bułak-Bałachowiczem, który w myśl protokołu, podpisanego przez przedstawiciela rządu sowieckiego i rządu polskiego dnia 30 września 1921, winien być wydalonym nie później niż do 20 września owego roku z granic Rzeczypospolitej, któremu jednak udzielono obywatelstwa polskiego, który pozostał

w Polsce i jak niejednokrotnie zaznaczała polska prasa, był nawet kilka razy oficjalnie przyjmowany przez miarodajnych przedstawicieli władzy w Polsce.

Ochrona posła

Rząd związkowy nie może zgodzić się z uchylaniem przez rząd polski odpowiedzialności za fakt zabójstwa powołaniem się na odmowę zmarłego Wojkowskiego do proponowanej mu ochrony osobistej. — Wobec istnienia na terytorium polskim osób i organizacji, których celem jest aktywna walka przeciwko związkowi sowieckiemu i jego przedstawicielom, ochrona tych przedstawicieli jest oczywiście zarządzeniem niedostatecznym i nieosiągającym celu. Odnośnie władze polskie winny były skierować swą uwagę i swoje wysiłki na udaremnienie przestępstwa działalności pomienionych osób i organizacji i na niestawienie im oporu. Rządowi polskiemu dawno było wiadomo, że wrogie Z. S. S. R. organizacje miały za cel zamach na życie przedstawicieli związkowego w Warszawie. Rząd polski sam w osobie dyrektora departamentu politycznego w Warszawie p. Łukasiewicza zakomunikował o tem poselstwu związkowemu dn. 2 listopada 1924 r., to jest na drugi dzień po przybyciu do Warszawy posła Wojkowskiego, ale już wówczas rząd związkowy w memoriale, doręczonym przez radcę poselstwa Biesiadowskiego wiceministrowi Morawskiemu dnia 3 listopada 1924 r., już w nocy, doręczonej przez P. K. D. polskiemu charge d'affaires w Moskwie dnia 4-go listopada 1924 r. oświadczył, że istotne bezpieczeństwo przedstawiciela Z. S. R. R. i zagwarantowanie możliwości prac poselstwa związkowego w Warszawie mogą być osiągnięte tylko w tym wypadku, jeżeli rząd polski nie przedsięwzięje odpowiednich zarządzeń, skutkiem czego wytworzyła się sytuacja, która doprowadziła do niesłychanego przestępstwa zabójstwa posła Z. S. S. R. w Warszawie.

Przestępstwo z dnia 7 czerwca wywołało głębokie oburzenie wśród narodowości związku sowieckiego. W interesie pokoju i dobrych stosunków między obydwojoma państwami leżałoby przeciwdziałanie temu, aby pozostawiło ono głębsze ślady w świadomości narodowości, zamieszkujących w Z. S. S. R.

Rząd sowiecki ma nadzieję, że rząd polski, aby dowiedzieć faktycznie swych dążeń do wzmocnienia stosunków pokojowych, o których mówi nota jego z dnia 9 czerwca, nie będzie zwlekał z zadośćuczynieniem elementarnym żądaniom Z. S. S. R., których wymagają okoliczności spraw i w ten sposób pomoże do usunięcia tego niepomyślnego wpływu, który na stosunki te wywiera niesłychane przestępstwo z dnia 7 czerwca.

Oczekiwanie sowieckie.

W związku z powyższymi podanymi i przyjmując pod uwagę wyrażone przez rząd polski żal, oburzenie i kataryczne osądzenie czynu z 7 czerwca, rząd związkowy oczekuje:

1) że rząd polski przedsięwzięć wszystkie konieczne środki dla wszechstronnego zbadania sprawy, wyjawienia wszystkich winnych i wykrycia wszystkich nici zbrodni, również dla szybkiego

i surowego ukarania winnych, specjalnie dotyczących się bezpośrednio fizycznego zabójcy;

2) że rząd polski w zgodzie z odbytymi już negocjami tymczasowego charge d'affaires w Warszawie Ułjanowa z przedstawicielem polskiego M. S. Z., dopuści Ułjanowa lub innego pełnomocnika rządu związkowego do udziału w dochodzeniu śledczym w tym procesie;

3) że rząd polski wreszcie podejmie w istocie natychmiastowe i energiczne zarządzenia w kierunku likwidacji na terytorium polskim działalności terrorystycznych i bandyckich organizacji i osób, skierowanych przeciwko związkowi sowieckiemu i jego przedstawicielom i że wydalą z granic Rzplitej osoby, prowadzące taką działalność, przyczem rząd związkowy oczekuje od rządu polskiego odnośnego bezzwłocznego zawia domienia.

Rząd związkowy sądzi, że w obecnych warunkach skutki tragicznego zdarzenia w Warszawie mogą być usunięte faktycznie nie drogą formalnych oświadczeń, lecz tylko w wyniku istotnych zarządzeń ze strony rządu polskiego wobec białej - bandyckich terrorystycznych organizacji.

Wychodząc z tego założenia, rząd związkowy zmuszony jest nalegać na wypełnienie wyżej przytoczonych elementarnych żądań.

Zechce pan, Panie Ministrze, przyjąć zapewnienia mego całkowitego poważania“.

(Podpisane) Litwinow.

Pogrzeb w Moskwie.

Moskwa, 12 czerwca.

Radjostacja moskiewska komunikuje: Pociąg ze zwłokami pos. Wojkowskiego przybył tu wczoraj o godz. 16.30. Trumnę, na której złożono wiele wieńców, wynieśli z wagonu na swych barkach członkowie rządowego komitetu pogrzebowego z Arafowym na czele, przedstawiciele „Norkomindielu“ Litwinow, Karachan, Rosenholz i inni. Oddział wojsk czerwonych pełnił wartę honorową.

Orszak pogrzebowy ruszył przez Twierską na Krasnaja Płoszczadz, gdzie zebrały się tłumy ludności. Ustawiono trumnę przed mauzoleum Lenina, gdzie wygłosili przemówienia: Rykow, Bucharin i Litwinow. Punktualnie o godz. 19 min. 30 trumnę złożono do grobu.

Wieczorem obok mogiły przeciągnęły liczne delegacje robotników oraz oddziałów wojskowych.

Posel Patek wraz z całym personelem poselstwa polskiego uczestniczył we wczorajszej uroczystości pogrzebu posła Wojkowskiego. Posłowi Patkowi towarzyszył przewodniczący polskiej delegacji reewakuacyjnej p. Suchodolski, oraz sekretarz p. ministra Zaleskiego, p. Zawojsza, który eskortował zwłoki posła Wojkowskiego do Warszawy.

Na dworcu białoruskim, na który przybył pociąg ze zwłokami, posel Patek w obecności przedstawicieli rządu sowieckiego i korpusu dyplomatycznego złożył na trumnie wieńiec z żałobnymi wstęgami, wyrażając kondolencje małżonce zabitego posła, Litwinowi i członkom komitetu pogrzebowego.

Wiadomości sportowe.

BIEG O MISTRZOSTWO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO.

W dniu wczorajszym na szosie warszawskiej rozegrany został bieg o szosowe mistrzostwo województwa łódzkiego na przestrzeni 100 kilometrów.

Pierwsze miejsce zajął Szenrok (P. T. C.) w czasie 3 godz. 37:58.6. Drugie miejsce zajął Waliński (T.Z.S.), trzecie Kłosowicz (T.Z.S.), czwarte Klimaszewski (T.Z.S.). Czas zwycięzcy słaby z powodu złego stanu szosy.

SZYMCZYK ZDOBYŁ MISTRZOSTWO TOROWE WARSZAWY.

W dniu wczorajszym rozegrane zostało mistrzostwo m. Warszawy na torze. Do biegu stanął cały szereg czołowych kolarzy stolicy. Tytuł mistrza Warszawy i pierwszą nagrodę zdobył zdecydowanie Szymczyk. Szas ostatnich 200 metrów 14 sekund, nie jest mierzalnym, ponieważ był bardzo mokry. Mistrzostwo Warszawy zostało rozegrane na przestrzeni 1000 metrów.

LWÓW — WROCŁAW 3:1 (0:0).

W dniu wczorajszym rozegrano we Lwowie międzymiastowe spotkanie między reprezentacjami Lwowa i Wrocławia.

Reprezentacja Lwowa składała się z graczy Pogoni, Czarnych i Hosmonel, które to kluby w dniu wczorajszym nie rozgrywały zawodów o mistrzostwo Polski.

Zwycięstwo odniosła drużyna lwowska w stosunku 3:1 (0:0).

Do pańzy gra nudna, nie przynosi żadnego rezultatu. Dopiero po zmianie stron uświadcznia się przewaga lwowian. Bramki strzelił Garbień, Kuchar i Bacz. Najlepszyn a boisku Redler.

Sędzia p. Ivancic z Budapesztu.

ŁÓDZIANIN STOLAROW ZDOBYŁ MISTRZOSTWO TENNISOWE WARSZAWY.

W dniu wczorajszym odbyły się w stolicy finałowe zawody tenisowe o mistrzostwo Warszawy. Do finału wszedł obok Marszewskiego mistrz Łodzi Stolarow. Po bardzo zaciętej i ładnej walce zwyciężył p. Jerzy Stolarow w stosunku 3:6, 1:6, 6:1, 6:3 i 6:4, zdobywając tem samem tytuł mistrza Warszawy.

Wdublu para łódzian Stolarow—Steiner prowadzi przed Lothem i Marszewskim, przyczem pierwsza partja zakończyła się zwycięstwem łódzian 9:7, druga — 6:3 i 1:6, 3:6, 6:0.

Ogólne mistrzostwo Warszawy wygrała Łódź. Zwycięstwo łódzian wywołało w świecie sportowym Polski ogromną sensację, jeżeli wziąć pod uwagę, że do mistrzostw Warszawy szły one się w stolicy od dłuższego czasu.

Rewizji koncesji monopolowych

domagali się wczoraj na wiecu inwalidzi wojenni.

W dniu wczorajszym o godzinie 9-iej rano, odbył się w lokalu kino - teatru „Imperial” przy ulicy Zachodniej, wiec inwalidów wojennych Łodzi, w sprawie kontroli koncesji monopolowych. Wiec zajął przewodniczący Pawlak, który udzielił głosu p. Ludwikowi Stacheckiemu, pierwszemu wiceprezesowi zarządu głównego związku inwalidów wojennych Rzplitej Polski.

Zebrani uchwalili następującą rezolucję:

Zebrani na wiecu inwalidzkim w dniu 12 czerwca 1927 r., zważywszy po wysłuchaniu referatu o stanie rewizji koncesji, iż inwalidzi wojenni nie są dostatecznie zabezpieczeni materialnie, postanowili domagać się od rządu:

1) wykonania rewizji koncesji monopolowych w całej rozciągłości w myśl rozporządzenia pana prezydenta Rzplitej z dnia 27 grudnia 1924 r. i oddania tychże inwalidom i uprzywilejowanym;

2) odebranie tej ilości koncesji osobom nieuprzywilejowanym, jaka została wydana osobom uprzywilejowanym ponad ustaloną liczbę przez komisję antyalkoholową;

3) złagodzenie ustawy z 23 marca 1920 i 1922 r. dz. ust. Nr. 35, poz. 299 w sprawie lokalów na prowadzenie przedsiębiorstw wódczanych, przewidujące, iż nie wolno zakładać lokali sprzedaży napojów alkoholowych bliżej od przestrzeni 100 metrów od kościołów, szkół i t. p.;

4) kapitalizacji rent inwalidzkich, wdrożenie i sierocych na zakładanie warsztatów pracy;

5) dopuszczenie delegatów związku inwalidów wojennych do wszystkich komisji podatkowych oraz wykonanie § 55 i 56 ust. inwalidzkiej z marca 1920 r. oraz nie odbieranie rent z samego tytułu otrzymania koncesji.

Następnie wybrani postanowili wystosować depesze do prezydenta Rzplitej Ignacego Mościckiego oraz marszałka Józefa Piłsudskiego w których wyrażają hold naczelnemu reprezentantowi państwa oraz wielkiemu przewodnikowi wojowników o wolność, oraz zaufanie, że słuszne ustawy ich dotyczące zostaną w całej rozciągłości wykonane. (R)

Sowiety płacą Francji długi carskie.

Podpisanie układu sowiecko-francuskiego w Paryżu.

Berlin, 11 czerwca.

„Taegliche Rundschau” pisze, iż am-uregulowania długów. „Iw.(zeniaestr, m basador sowiecki w Paryżu Rakowski miał istotnie podpisać z rządem francuskim układ w sprawie uregulowania długów. Układ ten rozciąga się na 62 lata i zobowiązuje Rosję do spłacenia rat w wysokości 72 milionów franków złotych tytułem amortyzacji rosyjskich pożyczek państwowych. Układ ten nie rozciąga się na długi prywatne Rosji. Świadczenia ze strony Sowieców miałyby się rozpocząć już w dniu 1 lipca b. r. Francja wzamian za zgodę Rosji na podpisanie układu miała rzekomo zgodzić się na udzielenie kredytu handlowego w wysokości 350 milj. frank, złotych. Umowa posiada charakter wstępnego porozumienia.

Dziennik tłumaczy ustępstwa ze strony Sowieców grożące Rosji izolacją. Początkowo Rosja proponowała spłatę długów w wysokości 60 milionów rocznie. Obecnie rzekomo zgadza się o podwyższenie tej sumy do 72 milionów. Dziennik zwraca uwagę, iż mogą powstać jeszcze nowe trudności zależne od rozwoju międzynarodowej sytuacji politycznej, które mogą utrudnić albo wręcz uniemożliwić ratyfikację układu.

„Vossische Zeitung” przewiduje, iż podpisanie podobnego układu mogłoby być nieprzychylnie widziane przez Anglię, rzekomo prócz tego wzrastają we Francji tendencje do zerwania stosunków dyplomatycznych z Rosją Sowiecką.

Bank Rzeszy podniósł stopę dyskontową.

Berlin, 11 czerwca.

Bank Rzeszy w dniu wczorajszym podniósł stopę dyskontową o 1 procent, t. j. z 5 na 6 procent. Stopa lombardowa pozostaje niezmienną — 7 proc. Jest to pierwsza podwyżka od czasu stabilizacji waluty, a nastąpiła ona ze względu na długi finansowo-politycznych

Płynność gotówki, która zaznaczyła się wyraźnie jeszcze z początkiem ubiegłego roku, ustala zupełnie, jak również dopływ kapitałów zagranicznych, tak, że przy operacjach na rynku finansowym ciastota gotówkowa daje się coraz bardziej we znaki.

TEATR MIEJSKI.

Dziś i w środę ostatnie dwa przedstawienia „Rajskiego ogrodu” z Stefan-ja Jarkowską. Ceny najniższe.

Jutro, oraz w czwartek i w piątek ostatnie trzy powtórzenia sensacyjnego melodramatu S. Garricka „Kobieta, która zabiła” z Izą Kozłowską. Ceny najniższe.

W sobotę pierwszy występ Kazimierza Jnoszy-Stępowskiego w nowej sztuce Stefana Kiedrzyńskiego „Nie trzeba się niczemu dziwić”. Bilety do nabycia w kasie zamawiań.

TEATR LETNI W OGRODZIE STASZICA.

Dziś i dni następnych o godz. 8. m. 30 bardzo zabawna komedio-farsa amerykańska w 3 aktach „Potęga reklamy” w groteskowym opracowaniu reżyserskim Wł. Ryszkowskiego, w dekoracjach K. Mackiewicz i w wykonaniu pp.: Dzie-wońskiej, Horeckiej, Bielicza, Krotkego, Mrozińskiego, Szuberta, Wilczkowskiego i Znicza.

Ceny od 1 zł. do 5 zł.

TEATR POPULARNY.

Dziś, w poniedziałek, po cenach najniższych „Tredowata”. Bilety do nabycia w kasie teatru przy ulicy Ogrodowej Nr. 18.

Jutro i pojutrze ostatnie dwa przedstawienia „Tredowata” — poczem sztuka ta grana będzie, poczynając od czwartku 16 b. m. w sali Geyera, Piotrkowska 295, codziennie t. j. przez czwartek (dwa przedstawienia) piątek, sobotę i niedzielę. Od czwartku na scenie teatru popularnego przy ul. Ogrodowej grany będzie wesoły wodewil p. t. „Nitouche”.

Trzej lotnicy francuscy gotują się do lotu Paryż—Nowy Jork.

Paryż, 12 marca.

Lotnik Drouhin postanowił w ciągu najbliższych 14-tu dni wystartować do lotu Paryż—Nowy Jork. Samolot jego posiada motor o sile 560 koni i zbiornik na 10.000 litrów benzyny, co pozwala przebyć około 10 tys. km. bez lądowania.

Drouhin lot swój odbędzie w zamkniętej kabinie, w której oprócz niego znajdować się będzie dwu pasażerów.

Także lotnik Henryk Farma gotuje się do lotu przez Atlantyk, a trzecim kandydatem jest Tarascon.

CLAUDE ORVAL.

Dwie noce.

Roland d'Auigny opuścił klub w wielkiem zdenerwowaniu.

Na ulicy było zimno. Księżyc wydużał dziwnie cienie domów i lekkim mgły osnuwał cichą dal ulicy.

Roland podniósł kółnierz futra. Wiatr lodowatym dreszczem przebiegł mu po plecach.

D'Auigny przeżył przed chwilą okropną porażkę przy dziewiętnym. Był kompletnie zrujnowany. Nietylko stracił cały majątek, lecz zadłużył się jeszcze aż po uszy, nie mając żadnych widoków na zdobycie pieniędzy w najbliższym czasie.

Wychodząc z klubu, był przekonany że ta noc będzie ostatnią nocą w jego życiu. Nie miał zamiaru nawet wracać do domu. Cicha i samotność w pustym mieszkaniu zwiększyłyby tylko jego ostatnie cierpienia. Nagle zatrzymał się. Był za miastem. Pod nim cichutko bulgotała Sekwana.

Roland zszedł po schodach na dół i stanął przy barjerze. Rzeka wienca mu chłodem prosto w twarz. Nachylił się. Brudne odmyty szeroka fala rozbiła się o brzeg. Instynktownie cofnął się w tył. Straszna wizja zmroziła mu krew w żyłach. Ujrzał swe martwe ciało, skapane w tej brudnej wodzie...

Odwrócił głowę — i w tej chwili ujrzał wylatującego się z mroków rzeźmiska.

— Właściwie byłoby o wiele racjonalniej zginąć z ręki tego apasza — pomyślał Roland. — Wówczas nie byłbym samobójcą lecz tragicznie zamordowanym...

Apasz przygotowywał się do napaści, a gdy wyciągnął z kieszeni błyszczący nóż, Roland mimo bohaterskiej postawy zbladł i cofnął się o kilka kroków.

Ale było już zapóźno. Bandyta rzucił się na niego z nożem w zaciśniętej dłoni. Roland nie bronił się wcale. Ostatnie noża przedarło sztywną koszulę i wpiło się w ciało.

D'Auigny padł na ziemię.

***

Wbrew przypuszczeniom rana nie była śmiertelna. Po miesięcznym pobycie w szpitalu, Roland, znowu odzyskał przytomność.

Z nocy owej, pełnej strachu i pożądania śmierci nie pozostało ani śladu, prócz wspomnień i przykrego przeświadczenia, że teraz trzeba będzie na nowo rozpocząć męczące życie.

Ale to zwątpienie nie trwało długo. Nieoczekiwany wypadek zmienił zasadniczo całą sprawę. Jakis daleki krewny Rolanda zmarł w Ameryce i zostawił mu cały swój majątek.

Na skutek tej wiadomości chory po-

rekonwalescencji spłacił wszystkie długi i jeszcze pozostał mu dość znaczny kapitał.

Roland zapragnął życia pełnią swej świadomości. Żył podwójnie, jak człowiek, który już raz stanął w obliczu groźnej śmierci.

Roland rozpoczął nowe, hulaszcze życie, nie licząc się z pieniędzmi.

O wypadku, jaki zdarzył mu się za miastem, opowiadał często w gronie przyjaciół, którzy wybuchając śmiechem podnosili kielichy z szampanem na cześć niezręcznego apasza.

Mineły dwa lata. Pewnej nocy Roland znalazł się o godzinie 3-iej w złym humorze na ulicy. Wracał od jednej ze swych kochanek. Zazdrosny małżonek zwał całą sprawę i urządził się tak sprytnie, że spóźnił nocny pociąg.

Ponieważ Roland odprawił własne auto do domu, musiał teraz szukać taksówki. Po krótkim, bezowocnem poszukiwaniu Roland postanowił udać się pieszo.

Zły humor wkrótce znikł D'Auigny szedł wolnym krokiem, nucąc jakąś kabetową piosenkę z myślą o jutrzejszym balu, jaki miał urządzić dla swych przyjaciół.

Zatrzymał się, zapalił papierosa i odrzucił wypaloną zapalkę. Mechanicznym wzrokiem spojrzał na ziemię, gdzie leżała zapalka i stanął, jak wryty. Zoblił jeszcze dwa kroki, obejrzał się wokół i blade uśmiech rozjaśnił mu

czął szybko powracać do zdrowia. Po twarz.

— Aha!... Więc to tutaj było!.. Tak.. Tutaj!.. Poznaję te schodki.

Zszedł na dół, zbliżył się do barjery i poznał to miejsce, gdzie przed dwoma laty szukał napróżno upragnionej śmierci.

Był za miastem nad brzegiem Sekwany. Przeżywał każdą chwilę tej strasznej, okrutnej nocy.

— Tak!... To było tutaj!.. Mam wrażenie jakgdyby to wszystko stało się wczoraj!.. Ot, tutaj chciałem się rzucić do rzeki, lecz brudna woda powstrzymała mnie od samobójstwa... Odwróciłem wówczas głowę i ujrzałem tego.

Nagle — umilkł. Zdawało mu się, że jakaś lodowata reka ścisnęła go za gardło. I w tej chwili jak pod zaklęciem czarodziejskiej różdżki z mroków nocy wyłoniła się groźna postać apasza...

Papieros wypadł mu z ust i zanurzył się z sykiem w nurtach rzeki. Ogarnął go dziki strach, Roland przez kilka minut stał nieruchomo.

Apasz podskoczył do Rolanda i w jego ręku błysnęło ostrze stali...

Tym razem cios był zadany wprost na rękę — prosto w serce.

Apasz przysukał wszystkie kieszenie swej ofiary i jednym kopnięciem zsunął martwe ciało do rzeki.

Brudna woda zalała mu usta, nos i oczy nawpółotwarte, z obłędnym strachem wpatrzono w nąstkę ciemnej nocy...

Tłum. B. F.

Wiadomości bieżące.

CZERWIEC

13

PONIEDZIAŁEK

Dziś: Antoniego Padew.
Jutro: Bazylego Wielk.Wschód słońca 3.16
Zachód o g. 19.56
Wschód ksi. g. 18.49
Zachód o g. 2.46
Długość dnia: 15,21
Przybyło dnia: 8,37

Poborowi, baczność!

Kto jutro stanie przed komisją?

W dniu dzisiejszym winni się stawić przed komisją poborową Nr. 1 przy ulicy Traugutta 10, poborowi rocznika 1906 zamieszkali w obrębie IV komisariatu policji o nazwiskach na litery K., L., Ł., M.

Jutro winni się stawić przed tą komisją poborową o nazwiskach na litery N., O., P., R., S. do So.

Przed komisją poborową Nr. 2 winni stawić się poborowi zamieszkali w obrębie VIII komisariatu policji o nazwiskach na litery J., K., L., Ł.

Jutro winni stawić się przed tą komisją poborową o nazwiskach na litery M., N., O., P., R. (b).

Dyżury w aptekach.

W dniu dzisiejszym dyżurują w nocy następujące apteki:

M. Lipca (Piotrkowska 193), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 17), K. Gertnera (Cegielińska 64), H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 37), S. Janikielewicz (Stary Rynek 9), (b).

Gmach stacji telefonicznej.

Fundamenty zostały wczoraj poświęcone.

W dniu wczorajszym odbyła się uroczystość poświęcenia fundamentu pod budowę wielkiej stacji telefonicznej przy Aleji Kościuszki 12.

Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz, przedstawiciele PAST, dyrektor telegrafów, p. Taf, oraz zaproszeni goście.

Poświęcenia dokonał ks. biskup dr. Tymieniecki, który po zamówieniu aktu erekcyjnego wygłosił przemówienie, w którym wyraził radość, że miastu przybywa jeszcze jeden gmach, a w dodatku gmach instytucji użyteczności publicznej (b).

N. P. R. przed wyborami.

Mowa p. wiceprez. Wojewódzkiego

Odbyła się w Widzewie konferencja członków N. P. R., na której wiceprezydent Wojewódzki wygłosił obszerny referat o sytuacji politycznej. W referacie tym wiceprezydent Wojewódzki zanalizował stanowisko N. P. R. lewicy po przewrocie majowym oraz przeciwstawił się taktyce władz centralnych stronnictwa, które przez odrzucenie współpracy z rządem marszałka Piłsudskiego wprowadziły w szeregi rzesz pracujących ferment.

Konsolidacja rzesz pracujących przy zbliżających się wyborach do sejmiku oraz ciał samorządowych winna się odbywać pod sztandarami N. P. R. lewicy.

Omal nie katastrofa.

Samochód, którym jechał p. wojewoda Jaszczolt, wywrócił się.

W dniu wczorajszym między godz. 1 a 2-ga po południu, gdy wojewoda łódzki p. Jaszczolt wraz ze swym sekretarzem n. Rosickim powracał od strony Pabjanic do Łodzi, na skrócie szosy pabjanickiej auto wywróciło się.

Dzięki przytomności szofera i okoliczności, iż w miejscu tem stał słup telegraficzny, o który samochód zatrzymał się — wypadku żadnego nie było. (u)

Krynica willa „Romanówka”

Dr. Edward Ehrenpreis

ord. w chorob. kobiecych i wewnętrznych

Straszliwe morderstwo w Łodzi.

Mąż wynajął zbrodniarza, by za 1000 złotych zabił jego żonę, która nie chciała udzielić mu rozwodu.

Mordercy staną przed sądem doraźnym

W dniu wczorajszym, w godzinach popołudniowych, redakcja nasza zaalarmowana została sensacyjną wieścią o morderstwie, dokonaniem w domu przy ul. Rzgowskiej 46.

Reportery naszego pisma udali się natychmiast na miejsce wypadku, gdzie zebrali następujące szczegóły o morderstwie.

W domu, przy ulicy Rzgowskiej mieszczą się skład instrumentów muzycznych, należący do niejakej Amalii Ciszkowej, która w tym samym domu ma swe prywatne mieszkanie.

Ciszkowa od roku nie mieszka już ze swym mężem, Feliksem, który przeniósł się wraz ze swą kochanką do jednej z wsi pod Sieradzem.

Ciszek często przyjeżdżał do Łodzi, załatwiając swe porachunki z żoną, która prawdopodobnie nie chciała mu udzielić rozwodu.

Na tem tie między odseparowanymi małżonkami często dochodziło do ostrych zatargów i Ciszek wygrażał się, że ta cała sprawa źle się skończy.

Podczas pobytu w Łodzi, Ciszek zetknął się z niejakim Stefanem Starczew-

skim, bezrobotnym włókniarzem, któremu

PROPONOWAŁ ZAMORDOWANIE ŻONY

za sumę 1000 złotych.

Starczewski przyjął propozycję i w dniu wczorajszym o godzinie 4-ej popołudniu dokonał straszliwego mordu.

Za 70 groszy kupił w sklepie szewski nóż, którym

ZADAŁ CISZKOWEJ 4 RANY.

Morderca po dokonaniu straszliwego czynu zbiegł, lecz na wściekły przez Ciszkową alarm zbiegli się sąsiedzi, którzy zatrzymali zbrodniarza na ulicy i oddali go policji.

Do rannej zawieziano karetkę pogotowia, która odwiozła Ciszkową do szpitala Poznańskich.

W szpitalu Ciszkowa zmarła nie odzyskawszy przytomności.

Zbrodniarza odstawiono do urzędu śledczego, gdzie odbyło się pierwsze przesłuchanie.

Starczewski zeznał, że Ciszek namówił go do zbrodni, obiecując mu 1000 zł. za zamordowanie żony.

Dalsze dochodzenie prowadzi I-sza brygada urzędu śledczego w trybie doraźnym.

Święto spółdzielczości w Łodzi.

Pochody, wiece i akademja.

W dniu wczorajszym robotnicza Łódź obchodziła święto spółdzielczości.

Od rana ciągnęły ulicami karne szeregi spółdzielców i w 5 punktach miasta działacze samorządowi, społeczni i robotniczy przemawiali, wskazując na wielkie dzieło, jakim jest spółdzielczość w życiu każdego narodu, a specjalnie dla proletariatu.

Przemawiali posłowie: Szczerkow-

ski, Harasz, Waszkiewicz, prezes Fichna, wiceprez. Wojewódzki i inni.

Z kolei olbrzymi pochód ze sztandarami i orkiestrami podożył na Plac Wolności, gdzie odegrano hymn spółdzielczy i pochód rozwiązał się.

Przed wieczorem odbyła się w sali Filharmonji uroczysta akademja, na którą przybyli przedstawiciele władz, zaproszeni goście i tłumy spółdzielców. (b).

Wspaniały sukces Turystów w stolicy.

Turyści — Polonja 3:0 (3:0).

(Od specjalnego wysłannika „Republiki“).

Z niecierpliwością oczekiwane spotkanie Turyстів z mistrzem stolicy, Polonja, zakończyło się świetnym zwycięstwem łódzian w stosunku 3:0.

W barwach fioletowych brak było wojskowego, Karasiaka, który ze względu na służbowych nie mógł brać udziału w zawodach i Turyści zmuszeni byli wskutek tego wystawić przeciw Polonii następujący zespół: Lass, Kubik Al., Marczewski, Hinc, Wieleśzek, Walter, Kubik Stefan, Kulawiak, Magin, Błaszczewski, Michalski.

Polonia wystąpiła w najsilniejszym składzie.

Wskutek braku Karasiaka przystępowała Turyści do zawodów tych z ogromną treścią i pierwsze minuty gry należały do gospodarzy.

Ł.K.S. — Jutrzenka 2:1 (1:0).

Rozegrane w dniu wczorajszym zawody o mistrzostwo Polski przyniosły nieznaczne zwycięstwo Ł. K. S. Gra nie należała do ładnych, a wpłynęła na to w znacznym stopniu rozmiękle boisko i deszcz, który mżył przez cały czas zawodów. Jutrzenka zaprezentowała się wcale dobrze, pokazała dużą dozę ambicji i chęci zwycięstwa. Z Ł.K.S. na wyróżnienie zasługuje Śledź, który grał, jak za dobrych czasów; w pomocy Gosiński grał o wiele lepiej niż dotychczas. Obrona dobra.

Bramki dla gospodarzy uzyskali Durka i Sowiak, obie z podania Śledzi. Dla Jutrzenki punkt honorowy zdobył Krumholz. Ponadto Jutrzenka w ostatnich minutach gry przestrelała rzut karny.

Sędziował dobrze p. Rozenfeld z Białoska. Publiczności 1.500.

WARTA — RUCH 1:4 (1:1).

Drużyna górnośląska wygrała zupełnie zasłużenie. Warta przechodzi okres słabości. Bramki dla zwycięzcy zdobyli Sobota 2, Katzy i Rebusione. Sędziował bardzo dobrze p. Piotrowski z Łodzi.

LEGJA — I. F. C. 3:2 (2:0).

Legja w swym pochodzie zwycięskim pobiła I. F. C. w Katowicach. Bramki dla zwycięzcy zdobyli Łafko 2 i Nawrot. Dla I. F. C. Kozok II i Geisler. Sędzią p. Niewartowski ze Lwowa, został po meczu bezlitośnie obrzucony kamieniami i dotkliwie pobity.

CYRK i MENAZERJA STANIEWSKICH

Codziennie
godz. 8.30 wiecz. NOWY WIELKI PROGRAM 18 międzynarodowych atrakcji
Szczegóły w programach.
Ceny od 75 gr. — 450.

Baczność!

Osoby, które posiadają protestowane weksle [z podpisem Rozalja Wiener w Będzinie mogą się zgłosić w sprawie dołączenia się do masy upadłości do JAKUBA GUTMANA w Łodzi (Plac Wolności 6)

Poszukuje

posady BONY do dziecka lub PANNY do towarzyszenia do starszej osoby. Mogę wyjechać. Oferty sub „OPEKA” w adm. Republiki

Pokój

z kuchnią i wygodami poszukiwany Oferty do admin. „Republiki” sub „BEKA”

POKÓJ

elegancko umeblowany z wejściem wprost z klatki schodowej — POSZUKIWANY. Oferty do administracji „Republiki” dla „Ł. K.”

Dziś i dni następnych!

SPLENDID

UL. NARUTOWICZA 20.

Dziś i dni następnych!

Motto: Jako obywatelka i kobieta uważam za święty obowiązek wzięcie udziału w ogólnie ludzkiej walce z ohydą rozpusty

Wielki wstrząsający dramat erotyczny w 10 aktach p. t.:

== NIEWINNE GRZESZNICE ==

osnuty na tle sensacyjnego procesu o stręczycielstwo i handel żywym towarem. Ośrodkiem akcji jest skandal w który wmieszani są najpoważniejsi obywatele, działacze społeczni i polityczni oraz damy z najlepszego towarzystwa.

W rolach głównych **WERNER KRAUSS** • **Vivian Gibson** • **Maly Delszaft**

SALA MECHANICZNIE WENTYLOWANA.

Początek seansów o godz. 4.30 po południu.

CASINO

Dziś powtórzenie premjery!

„Czy kobieta wie coś o przeszłości ukochanego mężczyzny“.

GRZECHY KAWALERSKIE

Dramat według sztuki Gilberta w 10 aktach.

PONADTO GOŚCINNE

WYSTĘPY**Zula Pogorzelska****Konrad Tom****E. Bodo**

w wielkiej aktualnej rewji

„Chodźcie do Casina“

Początek przedstawień rewjowych o godz. 6, 8 i 10 w.

Początek o godz. 4.30 po poł.

ZAGINAŁ PIES

rasy szkockiej owczarek, ostrzyżony, nosił kaganiec i obrozę. Upraszam odprowadzić do Windmana Gdańska 5

SMOŁA DRZEWNA

pierwszorzędnej jakości w ilości 4.000 kg. do oddania. Zapytania sub. „Smoła drzewna“ do adm. „Ilustrowanej Republiki“

Dr. W. Łaski

Ordynuje od 1-go czerwca w Ciechoćniku

Zawiadomienie.

Niniejszem zawiadamiam wszystkich moich Klientów, że z dniem 1-go czerwca otworzyłem

Wielki Zakład Fotograficzny

p. n.:

„SWIATŁOCIEN“

w domu przy ul. Pańskiej № 84.

Zakład mój wyposażylem w najnowsze aparaty i zaangażowałem wybitnych fachowców, wobec czego mam nadzieję, że nadal cieszyć się będę względami szerokich sfer moich Klientów.

Z poważaniem

L. LAKS**LECZNICA**lekarzy specjalistów i gabinet denty-
styczny przy Górnym Rynku,
Piotrkowska 294, tel. 22-89
przy przystanku tramw. pabjanickich)
przyjmuje chorych w chorobach wszyst-
kich specjalności od g. 10 rano do 6-ej
po poł. Szczepienie ospy, analizy (mo-
czu, kału, krwi, płwocin etc.) operacje
opatunki.**Porada 3 złote.** Wizyty na miejscu.
Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele
świetlne. Naświetlania lampą kwarcową.
Roentgen. Zęby sztuczne, korony
złote, platynowe i mosty.
W niedziele i święta do godz. 2 po poł.

Poszukuje się

Krochmalarza (Schlichter)na osnowy bawełniane i wel-
nianie. — Oferty sub. „Z. 21“.**Zdolny majster
przedzalniczy**na krepki i salifactory, na welnę zgrzeb-
ną i wigonia, przyjmie stanowisko na
miejscu lub wyjazd.
Zgłoszenia do adm. Republiki pod „20“**LETNISKO**w pobliżu Łodzi, dojazd tram-
wajem, willa położona w pięknym
parku do wynajęcia pokoje.
Wiadomość u lekarza denty, Roma-
na Ritta, Łódź, Piotrkowska 126

Dr. med

BRAUNPołudniowa № 23
tel. 40-26.Specjalista chorób
skórnych i wene-
rycznych. Leczenie
światłem, (Lampa
kwarcowa).
Przyjmujeod 9 do 11 rano
i od 5 — 8 w.

Dr. med.

LAJCHTERKonstantynowska 9
Tel. 49-66**Stomatolog**Chor. szcęk, dź-
sieł, podniebienia,
zębodołów i t. p.
Od 1½—5 Niedz-
elę i święta 9—11.

Dr. med.

NiewiażskiSienkiewicza 34
tel. 59-40.choroby skórne i
weneryczne naś-
wietlania lampą
kwarcową.
Przyjmuje od 5—8.

Lekarz - dentysta

F. Horowiczprzyjmuje w lecz-
nicy przy ul. Piotrkowskiej 294,
codziennie od godz.
2—7 wiecz.**LAUREATKA**moskiewskiego
konserwatorium,wznosiła lekcje
gry fortepianowej
10—12 i 3—5 ppWschodnia 72,
m. 19.**D^o wynajęcia****2 POKOJE 2****frontowe**skromnie umeblowa-
ne Andrzeja № 43.
m. 13.**Wychowawczyni**z pierwszorzędnej
rekomendacją do
dziecka (ewentual-
nie dwójka dzieci)

poszukuje posady

Wiadomość: Wól-
czańska 62 m. 7
tel. 4-24.**Związek
Kredytowy
w Krynicy**Odpoczął swą dzia-
łość, kredyt wek-
sowy, inkaso, win-
kulacje, wkładki na
procent, zlecenia i
przekazy wypłat dla
P. T. Kuracjuszy.**Rozmaita**Technik inżynier ab-
solwent wyższej
szkoły budowy ma-
szyn w Niemczech
z 6-letnią praktyką
w Niemczech jako
konstruktor instalat-
or motory elek-
tryczne i palinowe
kończy parowe bu-
dowa samochodów
poszukuje ze wzglę-
dów rodzinnych po-
sady w Łodzi. Pol-
ski poddany bez
znajomości języka
polskiego. Oferty
upraszam pod:
„Urlop P.R. 100“Chcesz otrzymać
posadę? Musisz
ukończyć kursa fa-
chowe korespon-
dencyjne prof. Se-
kulowicza, Warsza-
wa Żółwia 42.
Kursy wyuczają li-
stownie: buchalteru
rachunkowości ku-
pieckiej, korespon-
dencji handlowej,
stenografii, nauki
handlu, prawa, kal-
igrafii, pisania na
maszynach. Po u-
kończeniu świadec-
two Zgłaszacie pros-
pektów. 30Pośrednik mies-
zaniowy, pracy,
kupna i sprzedaży
domów oraz swat.
Rzgowska, Czerwo-
ny Rynek, Budka 9.Maszynę do pisa-
nia prawie no-
wą sprzedam oka-
zyjnie. Klińskiego
93, m. 7, od 2—4
po poł. 161 Treibmaszyna 60
Wind. 1—40 i 1
18 Wind. 1 Schlauch
spulmasz. 12 Wind.
do sprzedania Tele-
fonicznie dow. 889.**Lezioni d'Italiano**(conversazione,
grammatica, lette-
ratura) in egna sig-
norina laureata in
lettere
Tel. 39-85 dalle
9—1 e dalle 5—8.**Ogłoszenia:**ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz millimetr. (na stronie 10 szpalt). W TKŚCIE: 40 gr.
za wiersz mil. (na str. 4 szpalt). NEKROLOGI I NADESLANE 30 gr. za wiersz mil.
na str. 4 szp.). Zaręcz. i zaślub. po ekście 10 zł. Zamiesz. owe o 50 pr. Zagr. o 100 pr.
drużej. Za terminowy druk ogłoszeń adm. nie o dpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.Prenumerata — ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi
„Ilustrowanej Republiki“ zł. 4.50, za odosłanie do domu 40 gr.; z prze-
syłką poczt. w kraju zł. 5.20, zagranicą zł. 7.20.
„Express“ i „Republika“ wraz z odosłaniem 8 złotych.

Wydawca: Władysław Polek

Redaktor: Wacław Smólski

W drukarni „Republika“ sp. z ogr. ood. Piotrkowska 49 i 15